

22.2.2021

Sosiaali- ja terveystoimen tilinpäätös vuodelta 2020

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen Linja 4 A
00530 Helsinki
www.hel.fi/sote

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

22.2.2021

Sosiaali- ja terveystoimen tilinpäätös vuodelta 2020

Sosiaali- ja terveystoimen tilinpäätös vuodelta 2020 on laadittu kaupungintilinpäätösohjeiden mukaisesti kirjanpitolakia noudattaen. Sosiaali- ja terveystoimen käyttömenot ja tulos muodostuivat yhteenlaskettuina seuraaviksi:

5 10 Sosiaali- terveystoimi (1000 eur)	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Ero 2019	Ero TA
Tulot yhteensä	186 246	177 100	177 320	- 8 926	220
Menot yhteensä	- 2 164 047	- 2 223 817**	- 2 266 570	- 102 523	- 42 753
Poistot	- 11 670	- 13 000	- 11 160	- 510	- 1 840
Tilikauden tulos	-1 989 471	- 2 059 717	- 2 100 410	- 110 939	- 40 693

**sosiaali- ja terveystoimialan talousarvioon on lisätty sosiaali- ja terveystoimen palveluihin helmikuussa siirretty 2020 palkkaohjelman kohdennus 2 319

Koko sosiaali- ja terveystoimialan menoihin oli varattu vuoden 2020 talousarviossa 2 223,8 milj. euroa. Sosiaali- ja terveystoimen toteutuneet menot olivat 2 266,6 milj. euroa, mikä ylitti käytettävissä olevat määrärahat 42,8 milj. eurolla. Toimialan toteutuneet tulot olivat 177,3 milj. euroa, joka ylitti talousarvion 0,2 milj. eurolla. Tulojen ylitys koostui arvioitua suuremmista täyden korvauksen perusteella saaduista valtion korvauksista.

Talousarvion määrärahatarkastelu talousarviokohdittain

Sosiaali- ja terveystoimen palvelut (5 10 01)

5 10 Sosiaali- ja terveystoimen palvelut (1000 eur)	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Ero 2019	Ero TA
Tulot	163 601	158 800	157 665	- 5 936	-1 135
Menot	-1 429 783	-1 500 417*	-1 521 745	-91 962	-21 328

*sosiaali- ja terveystoimen palveluihin on talousarvioon lisätty palkkaohjelman kohdennus 2 319

Sosiaali- ja terveystoimen palvelujen menoihin oli talousarviossa varattu määrärahaa 1500,4 milj. euroa. Talousarviokohdan menot olivat 1 521,7 milj. euroa, joka ylitti käytettävissä olevat määrärahat 21,3 milj. eurolla. Talousarviokohdan ylityksestä oli 3,8 milj. euroa niin sanottua teknistä ylitystä, joka johtui tuloina talousarviokohdalle kirjatuista valtionperinnöistä ja valtion avustuksista Rakenne- ja Tulevaisuuden sotekeskus-hankkeisiin. Loppuylitys 17,5 milj. euroa johtui kokonaisuudessaan Covid-19-pandemian lisäkustannuksista. Kaupunginvaltuusto myönsi 17.2.2021 sosiaali- ja terveystoimen palvelujen talousarviokohdalle ylitysoikeuden.

Sosiaali- ja terveystoimen palvelujen tulomääräraha oli 158,8 milj. euroa. Toteutuneet tulot olivat 157,7 milj. euroa, joten tulot alittuivat 1,1 milj. eurolla. Tulojen alitus johtui pääosin Covid-

22.2.2021

19-pandemian aiheuttamasta sosiaali- ja terveyshuollon palvelujen asiakasmaksutulojen vähenemisestä suljettuna tai supistettuna olevien toimintojen osalta. Täyden korvauksen perusteella saatuja valtion korvauksia oli 5,9 milj. arvioitua enemmän.

Menolajeittain merkittävimmin talousarvion ylittivät asiakaspalvelujen ostot 22,7 milj. eurolla ja muiden palvelujen ostot 20,9 milj. eurolla. Asiakaspalvelujen ostoissa suurin ylitys koostui lastensuojelun ja vammaistyön asiakaspalvelujen ostojen ylityksestä, 17,9 milj. euroa. Henkilöstömenot puolestaan alittivat budjetoidun tason 29,5 milj. eurolla, jossa merkittävänä syynä oli tiettyjen ammattiryhmien, kuten lääkäreiden, sosiaalityöntekijöiden ja kotihoidon henkilöstön rekrytointivaikkeudet.

Covid-19-pandemian lisäkustannukset olivat kokonaisuudessaan 73,0 milj. euroa, josta suurimmat lisäkustannukset tulivat testauksesta 32,2 milj. euroa, henkilöstömenoista 20,3 milj. euroa ja suojatarvikehankinnoista 12,1 milj. euroa. Covid-19-pandemian menosäästöt yhteensä 9,9 milj. euroa tulivat kuljetuspalveluissa sekä iäkkäiden, vammaisten päivätoiminnoista sekä suun terveydenhuollossa, jossa toiminnat olivat osan toimintavuodesta suljettuina tai supistettuina.

Koronapandemian aiheuttama hoito- ja palveluvelka kohdistuu sekä kaupungin tuottamiin sosiaali- ja terveyspalveluihin, että Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin tuottamiin erikoissairaanhoidon palveluihin. Koronapandemia on heikentänyt edelleen lääkärin kiireettömälle vastaanotolle sekä suun terveydenhuoltoon pääsyä sekä kasvattanut erikoissairaanhoidon hoitojonoja. Rajoitustoimenpiteiden vaikutukset ovat kohdistuneet erityisesti lapsiin ja nuoriin sekä ikääntyneisiin. Näiden vaikutuksia tuleviin palvelutarpeisiin on vielä haastavaa ennakoida, mutta oletettavasti vaikutuksia on esimerkiksi lastensuojeluun, mielenterveyspalveluihin ja ikääntyneiden palveluihin.

Palvelukokonaisuuskohtaiset toteutumat olivat sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarviokohdan osalta seuraavat (ulkoiset kustannukset):

Palvelukokonaisuus	Budjetti 2020 (1000)	TP 2020 (1000)	Ero (1000)	Ero %
Perhe- ja sosiaalipalvelut	416 056	426 813	- 10 757	-2,6%
Terveys- ja päihdepalvelut	300 641	313 419	- 12 778	-4,3%
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut	509 448	506 550	2 898	0,6%
Hallinto	41 114	38 345	2 769	6,7%
Toimialan yhteiset	233 158	236 584	-3 426	-1,5%

Perhe- ja sosiaalipalvelujen toteuma ylitti budjetin 10,8 milj. euroa. Pääosa ylityksistä koostui lastensuojelun asiakaspalvelujen ostoista. Lastensuojelussa budjetti ylittyi 13,6 milj. euroa ja lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveyspalvelussa 2,5 milj. euroa.

22.2.2021

Lastensuojelussa ylitys johtui etenkin vaativan laitoshoidon asiakaspalvelujen ostoista ja perhehoidon ostoista. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä on pysynyt ennallaan, erityis- ja vaativan tason laitoshoidon tarve on edelleen kasvanut ja vaativahoitoisten lasten osuus sijoitetuista lapsista on kasvanut.

Vammaistyö alitti budjetin 4,3 milj. euroa. Menosäästöä syntyi Covid-19-pandemian johdosta kuljetuspalveluissa, kun vammaisten työ- ja päivätoiminta oli suljettuna sekä omaishoidon tuessa, kun omaishoitajat eivät pystyneet pitämään vapaapäiviä.

Lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveystoimissa ylitys johtui neuvola- ja perhetyössä pääosin lapsiperheiden kotipalvelujen asiakaspalvelujen ostoista sekä muissa palvelujen ostoissa.

Nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön toteuma oli lähes budjetin mukainen (alitusta noin 0,6 milj. euroa).

Perhe- ja sosiaalipalvelujen yhteiset menot alittivat budjetin 0,4 milj. euroa.

Terveys- ja päihdepalvelujen toteuma ylitti budjetin 12,8 milj. eurolla. Ylitys koostui asiakaspalvelujen ostoista, materiaalihankinnoista sekä henkilöstökustannuksista.

Terveysasemat ja sisätautien poliklinikka ylitti budjetin 11,9 milj. eurolla, psykiatria- ja päihdepalvelut 3,8 milj. eurolla ja suun terveydenhuolto alitti budjetin 2,9 milj. eurolla. Terveys- ja päihdepalvelujen yhteiset menot toteutuivat budjettiin. Terveysasemat ja sisätautien poliklinikalla merkittävin ylitys toteutui omahoitotarvejakelun kustannuksissa sekä asiakaspalveluostoissa terveysneuvontapalvelun ja Covid-19-pandemian koronaneuvontapalvelun ostoissa. Psykiatria- ja päihdepalveluissa ylitys koostui suurimmalta osin Covid-19-pandemian lisäkustannuksista.

Suun terveydenhuollon alitus koostui kokonaisuudessaan Covid-19-pandemiasta, kun suurin osa hammashoitoloista oli suljettuina.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen toteuma alitti budjetin 2,9 milj. euroa. Alitus koostui Covid-19-pandemian vuoksi suljettuina olleista iäkkäiden päivätoiminnasta sekä rintamaveteraanien oman toiminnan kustannusten oikaisusta käyttötalouden sijasta taseeseen. Rintamaveteraanit saavat valita, haluavatko palvelua ostopalveluna vai kaupungin tuottamana palveluna. Rintamaveteraanien ostopalvelujen kustannukset kohdentuvat taseeseen, mutta oman toiminnan kustannukset käyttötalouteen, jotka oikaistaan taseeseen kirjanpitosäännösten mukaisesti.

Hallinto alitti budjetin 2,8 milj. eurolla. Hallinnon alitukset koostuivat pääosin henkilöstökuluista 2,1 milj. euroa ja muiden palvelujen ostoista 0,4 milj. euroa. Hallinnosta

22.2.2021

on merkittävä osa henkilöstöstä tehnyt työtä Rakenneuudistushankkeeseen ja Tulevaisuuden sote-keskus-hankkeeseen (henkilöstömenot kirjattu toimialan yhteisiin menoihin) ja Covid-19-pandemian vuoksi toteutumattomista henkilöstön koulutuksista.

Toimialan yhteiset ylitti budjetin 3,4 milj. eurolla. Ylitystä syntyi muiden palvelujen ostoissa, 11,3 milj. euroa, jossa merkittävimmät ylitykset olivat laboratoriotutkimuksissa, (sisältää muun muassa Covid-19-pandemian testauskustannukset 32,2 milj. euroa) sekä muissa ostoissa hoitotarvikkeissa, 4,2 milj. euroa. Isoimmat alitukset toimialan yhteisissä olivat henkilöstömenoissa 7,2 milj. euroa (sisältää muun muassa palkkaohjelman kustannukset, jotka toteutuvat palveluissa) ja muissa kuluissa 4,4 milj. euroa.

Helsingin kaupunkikonsernin kokonaistulos ei mahdollistanut tulospalkkion maksamista Helsingin kaupungin toimialoille ja virastoille. Sosiaali- ja terveystoimialan kertapalkitsemisen määrärahaa korotettiin 1,5 prosenttiin palkkasummasta kaupungin johtoryhmän esityksestä.

Toimeentulotuki (5 10 02)

Toimeentulotuen menoihin oli talousarviossa varattu 14,6 milj. euroa. Talousarviokohdan menot olivat 12,9 milj. euroa, joka alitti käytettävissä olleet määrärahat 1,7 milj. eurolla. Alitusta syntyi ennaltaehkäisevässä toimeentulotuessa 0,3 milj. euroa, täydentävässä toimeentulotuessa 1,1 milj. euroa ja kotouttamistuessa 0,3 milj. euroa. Covid-19-pandemia ei vuonna 2020 aiheuttanut keväällä arvioitua kasvua toimeentulotuen asiakkaiden määrässä tai kustannuksissa.

Toimeentulotuen tulomääräraha oli 2,6 milj. euroa. Tulojen toteuma oli 2,2 milj. euroa, joten tulot alittivat budjetin 0,4 milj. eurolla.

Vastaanottokeskukset ja valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut (5 10 03)

Vastaanottokeskuksille ja muille valtion korvaamille maahanmuuttopalveluille oli talousarviossa varattu määrärahaa 13,5 milj. euroa, joka toteutui budjetin mukaisesti. Vastaanottokeskusten ja muiden valtion korvaamien maahanmuuttopalvelujen menot ovat kaupungin näkökulmasta valtiolta laskutettavia eriä, jotka laskutetaan täysimääräisesti. Vastaanottokeskusten tulomääräraha oli 14,9 milj. euroa. Tulojen toteuma oli 17,1 milj. euroa, joten tulot ylittyivät 2,2 milj. euroa. Vastaanottokeskusten ja muiden valtion korvaamien maahanmuuttopalvelujen talousarviokohta on nettobudjetoitu ja sitova toimintakate oli 1,4 milj. euroa. Tulojen ylityksen vuoksi sitova toimintakate toteutui 2,2 milj. euroa parempana.

Apotti ja sote-maakuntaudistus (5 10 04)

22.2.2021

Apotille ja sote-maakuntaudistukselle oli varattu talousarviossa määrärahaa 29,6 milj. euroa ja toteuma oli 21,0 milj. euroa, joten menot alittivat budjetin 8,6 milj. eurolla. Tulomääräraha oli 0,8 milj. euroa, ja tulot alittivat budjetin 0,4 milj. eurolla. Menojen alitus johtui Apotin käyttöönoton siirtymisestä lokakuulta 2020 huhtikuulle 2021.

Apotin talousarviokohta on nettobudjetoitu, ja sitova toimintakate oli 29,3 milj. euroa. Toimintakate toteutui 8,2 milj. euroa parempana käyttöönoton siirtymisen vuoksi. Kaupunginvaltuusto päätti 17.2.2021 siirtää vuoden 2020 Apotin määrärahoja Apotin talousarviokohdalle vuodelle 2021 toimintakatteen ylityksen verran.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (5 10 05)

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (HUS) talousarviokohdalle oli varattu määrärahaa 665,7 milj. euroa. Talousarvion toteuma oli 697,5 milj. euroa, joten menot ylittyivät 31,8 milj. eurolla. HUSin menoylitys aiheutui HUSin talousarviossa olleen alijäämän kattamisesta (noin 15 milj. euroa), koronan aiheuttaman alijäämän kattamisesta (noin 10 milj. euroa), jota valtionavustukset eivät kattaneet sekä palvelutuotannon talousarviota suuremmasta toteumasta (noin 3 milj. euroa) sekä suojavarusteiden alaskirjauksesta noin (4,2 milj. euroa). HUSin menot sisältävät helsinkiläisten koronapotilaiden testaus- ja hoitokustannuksia noin 14 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto myönsi 17.2.2021 talousarviokohdalle ylitysoikeuden.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimessa talousarviossa 2020 olivat seuraavat sitovat toiminnalliset tavoitteet:

1. Edistämme helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä ja ehkäisemme syrjäytymistä. Tavoite toteutui.
 - Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa yhdessä konseptoituun lapsen mielenterveysongelmien ilmiöpohjaiseen palveluketjuun suunniteltu portaittainen etenemissuunnitelma on käynnistetty. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa yhdessä konseptoituun nuorten mielenterveysongelmien ilmiöpohjaiseen palveluketjuun suunniteltu portaittainen etenemissuunnitelma on käynnistetty.

Mittari toteutui. Yhteinen kehittämisprojekti (Sote, Kasko, HUS) perustettu, syksyllä ollut kuusi (6) työpajaa, jossa kuvattu palveluketju ja konseptoitu palveluketju mielenterveysongelmien havainnointiin. Liikkuva mielenterveystiimi käynnistynyt ja mahdollistanut nopean palveluohjauksen hoidon/palvelun piiriin.

22.2.2021

- Psykiatrisessa avohoidossa olevien potilaiden sairaalapäivien määrä on tasolla 2,20 hoitopäivää/avohoitopotilas. Tavoite saavutetaan avohoidon laadullisella kehittämisellä ja sen eri muotoja vahvistamalla.

Mittari toteutui. Sairaalapäivien määrä avohoidossa olevien potilaiden osalta väheni, toteuma oli 2,11, kun vuoden 2019 toteuma oli 2,37.

- Kotihoidossa on kattavasti käytössä liikkumissopimus; vähintään 70 %:lle säännöllisen kotihoidon asiakkaista on tehty liikkumissopimus.

Mittari toteutui. Liikkumissopimus tehtiin 73,10 % säännöllisen kotihoidon asiakkaille.

2. Parannamme asiakaskokemusta ja asiakastyytyväisyyttä. Tavoite ei toteutunut kokovuotisena, koska tavoitetta ei pystytty Covid-19-pandemian vuoksi mitata 16.3.2020 jälkeen.

- Asiakaskokemus paranee terveysasemilla ja psykiatria- ja päihdepalvelussa vuoteen 2019 verrattuna (NPS-indeksillä mitattuna).

Mittari toteutui alkuvuoden osalta, ensimmäisessä virallisessa ennusteessa terveysasemien tulos oli 56 (vuoden 2019 lopussa tulos oli 55) ja psykiatria- ja päihdepalvelussa 44 (vuoden 2019 lopussa tulos oli 37). Asiakaspalautelaitteet otettiin pois käytöstä 16.3.2020 lukien Covid-19-pandemian vuoksi.

3. Palvelumme ovat lähellä kaupunkilaisia ja helposti saavutettavissa. Tavoite ei toteutunut. Sitovan toiminnan tavoitteen kuudesta mittarista toteutui kolme.

- Aikuissosiaalityön palvelutarpeen arviointien määrä kasvaa 10 % suhteessa asiakas määrään vuoteen 2019 verrattuna.

Mittari ei toteutunut. Aikuissosiaalityössä vuonna 2019 oli 60,48 %:lla pitkäaikaisasiakkaista palvelutarpeen arvio. Vuonna 2020 aikuissosiaalityön sitovana tavoitteena oli pitkäaikaisasiakkaiden palvelutarpeenarvioiden määrän kasvu 10 % suhteessa edellisvuoteen ja tavoiteltava luku oli 66,52%. Pitkäaikaisasiakkaiden palvelutarpeenarvioiden määrä kasvoi kuitenkin vain 7,4 % ja palvelutarpeenarvioiden osuus jäi näin ollen 64,98 %:iin. Palvelutarpeenarviot laadintaa pääsääntöisesti asiakaskäyntien yhteydessä. Käyntiasiakkaiden määrä väheni kuitenkin vuonna 2020 Covid-19-pandemiasta johtuen 17,8 % verrattuna vuoteen 2019, mikä vaikutti laskevasti myös pitkäaikaisasiakkaille tehtyjen palvelutarpeenarvioiden määrään. Vuoden 2020 aikana tehtyjen seurantojen perusteella voidaan todeta, että tavoite olisi toteutunut normaaleissa olosuhteissa.

22.2.2021

- Vähintään 90 %:lla henkilöistä, joilla on edellisen vuoden lopussa ollut voimassa päätös henkilökohtaisesta avusta vähintään 20 tuntia vuorokaudessa, on palvelusuunnitelma päivitetty vuoden aikana.

Mittari toteutui. Toteuma oli 100%.

- Asiakas pääsee lääkärin kiireettömälle vastaanotolle keskimäärin 10 vuorokauden sisällä (T3 ≤ 10 vrk eli kolmas vapaa ajanvarausaika kalenteripäivissä, odotusaikojen mediaani).

Mittari ei toteutunut. T3 oli 27.

- T3 on vuoden lopussa alle 20 vuorokautta kaikilla terveysasemilla.

Mittari ei toteutunut. T3 oli alle 20 vuorokautta seitsemällä terveysasemalla (terveysasemia yhteensä 23). Terveyskeskuslääkäreiden viroista 71,38 % oli täytetty vakinaisella viranhaltijalla, ja kokonaan hoitamattomia virkoja oli 11,18 % joulukuussa. Palveluja tarjotaan terveysasemilta enenevässä määrin muuten kuin lääkärinvastaanottojen muodossa. Terveysasemat ovat lisänneet sähköisten palvelujen mahdollisuutta kaikissa asiakaskontakteissa, muun muassa sähköisen yhteydenoton kahdensuuntainen viestintä potilastietojärjestelmässä, chat, chatbot, etälääkäritoiminta sekä Omaolo-palvelun laajentuminen.

Covid-19-pandemian vuoksi terveysasemien kiireetöntä hoitoa jouduttiin supistamaan kevään 2020 jälkeen ja henkilöstöresursseja on osin siirretty Covid-19-pandemian testaukseen ja jäljitykseen.

Lääkärivajeen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 1.12.2020 terveyspalvelujen kilpailutuksen periaatteet sekä kahden terveysasemapalvelujen hankinnan. Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 19.1.2021 lääkäreiden rekrytointipalvelun hankinnan. Hankinnan kohteena on erikoislääkäreiden, lääkäreiden, lääketieteen kandidaattien ja lääkäreiden opiskelijoiden rekrytointipalvelu. Rekrytointipalvelun piiriin sisältyy terveysasematoiminnasta 24 yksikköä.

- Suun terveydenhuollossa kaikkien asiakkaiden kiireetön hoito on käynnistynyt 90 vuorokauden sisällä hoidon tarpeen arviosta. Mittari toteutui. Vuoden 2020 toteuman keskiarvo oli 69 vuorokautta.

- 15 % säännöllisen kotihoidon asiakkaista on kuvallisen etähoidon asiakkaita.

Mittari toteutui. Säännöllisen kotihoidon asiakkaista oli vuoden 2020 lopussa 20,2 % kuvallisen etähoidon asiakkaita.

22.2.2021

4. Toimintamme on taloudellisesti kestävä ja tuottavaa. Tavoite toteutui.

- Ympäri vuorokautisessa hoidossa laitoshoidon osuus vähenee edelliseen vuoteen verrattuna.

Mittari toteutui. Ympäri vuorokautisessa hoidon olevien osuus oli vuoden 2020 lopussa 22,07 % (vuoden 2019 lopussa 22,34 %)

- Sähköinen asiointi kasvaa vuoteen 2019 verrattuna.

Mittari toteutui. Sähköisen asioinnin määrä kasvoi 39,5 %.

Muut toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimialan muut toiminnalliset tavoitteet olivat seuraavat:

1. Lastensuojeluilmoituksen ja sosiaalihuoltolain mukaisen yhteydenoton jälkeen uuteen asiakkaaseen ollaan yhteydessä kiireellisissä tilanteissa samana päivänä ja kiireettömissä tilanteissa viimeistään 3. arkipäivänä asiakkaan yhteydenoton jälkeen.

Tavoite ei toteutunut kokonaisuudessaan. Kiireellisissä tilanteissa 100 %, kiireettömissä yhteydenotoissa (0-3 päivässä) toteuma vuoden 2020 lopussa 95,7 %. Lainsäädännön vaatimus on kiireettömissä tilanteissa arvioinnin aloittaminen viimeistään 7 arkipäivän kuluessa.

2. Tehtävien täyttöaste nousee sosiaalityössä, kotihoidossa ja terveysasemilla vuoteen 2019 verrattuna. Tavoite ei toteutunut kokonaisuudessaan. Täyttöasteen kasvu ei toteutunut kotihoidossa. Kotihoidon täyttöasteen toteuma oli 87,86 % (90,13 % vuonna 2019) ja terveysaseman kaikkien ammattiryhmien täyttöaste oli 82,35 % (81,92 % vuonna 2019). Sosiaalityössä sosiaalityöntekijöiden ja johtavien sosiaalityöntekijöiden oli 86,33% (85,19 % vuonna 2019).

3. Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja yhteistyömuotojen kehittäminen sosiaaliohjauksen piirissä olevien 1-10-vuotiaiden lasten osalta yhdessä kasvatuksen ja koulutusten toimialan kanssa. Tavoite toteutui. Kehittämistyössä toteutettiin seuraavia toimenpiteitä:

- A) Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja kasvatuksen koulutuksen toimialan kanssa yhteistyössä tehdyt toimenpiteet:
- Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perhekeskuksen yhteistyökäytännöt -toimintaohjeen valmistelu

22.2.2021

- Mitä kuuluu -mallin (RET) kehittäminen varhaiskasvatuksen toimintaympäristöön (Helmi-sivu, käsikirja ja video)
- Ohjeen ja mallin jalkauttaminen ja levittäminen

B) Koulunkäynnin jalkautuva tuki -hanke 10-16 -vuotiaiden lasten osalta.

- Yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa mallinnettu moniammatillisen oppimisen ja koulunkäynnin tuen suunnitelma. (OPH rahoituksella tehty hanke, kasko-yhteistyö perusopetuksen ja oppilashuollon kanssa)

C) Perheen mukana -palvelu, joka on osa kansallista Lapset SIB –ohjelmaa

- eri toimijoiden yhteistyö lasten ja perheiden parhaaksi: Helsingin kaupunki, SOS-Lapsikylä, Vamos, Lastensuojelun keskusliitto, FIM ja Sitra

4. Sosiaali- ja terveystoimessa valmistellaan maaliskuuhun 2020 mennessä toimintamalleihin liittyvä toimenpidekokonaisuus, joilla varmistetaan sujuva hoitopääsy terveysasemilla. Tavoite ei aikataulun osalta toteutunut. Toimenpidekokonaisuus käsiteltiin sosiaali- ja terveyslautakunnassa 7.4.2020.

Kaupunkiyhteiset HYTE-tavoitteet

Kehitetään vuosittaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen raportointitietoa sekä hyödynnetään paremmin väestöryhmien terveys- ja hyvinvointitietoa osana HYTE-työtä. Tavoite toteutui. Stadin HYTEbarometri sisältää laajemmin seurantatietoa kuin aiemmin ja on laadittu kaupunkiyhteinen tietokeruujärjestelmä toimenpiteiden etenemisen todentamiseksi. Kerättyä terveys- ja hyvinvointitietoa on käsitelty laajasti eri kehittämisverkostoissa ja HYTEohjausryhmässä.

Vahvistetaan lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja. Tavoite toteutui. Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämistä on jatkettu yhdessä kaupunki muiden toimialojen ja HUSin kanssa. Uudet toimintamallit otetaan käyttöön vuoden 2021. Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja kehitetään myös osana soteuudistuksen valmistelua erikoissairaanhoidon ohjauksen kehittämisen osahankkeessa.

Luodaan toimiva palveluketju ikääntyneiden ja iäkkäiden arkiaktiivisuuden ja liikunnan edistämiseen ja selkeytetään ikääntyneiden ja iäkkäiden liikuntapalveluiden tuottamisen roolit. Tavoite toteutui. Iäkkäiden arkiaktiivisuutta ja liikuntaa edistettiin yhteistyössä muiden toimialojen kanssa Covid-19-pandemiatilanteen sallimissa rajoissa.

22.2.2021

Palvelujen määrälliset tavoitteet ja toteumat
(1000)

Suorite-, yksikkökustannus- ja taloustavoitteet

	TA 2020	Ennuste 1/2020	Ennuste 2/2020	Ennuste 3/2020	TOT 2020
Suoritettavatavoitteet					
Lastensuojelu, avohuolto, lapset	3 000	3 000	3 100	3 400	3 291
Lastensuojelu, laitoshoido, hoitovrk	215 000	209 622	210 177	212 013	207 993
Aikuissosiaalityö, asiakkuudet	14 000	13 267	12 000	11 000	10 544
Omaishoidontuki, asiakkaat, vammaistyö	1 900	1 850	1 750	1 850	1 874
Henkilökohtainen apu, asiakkaat	2 800	2 850	2 700	2 850	2 916
SHL:n mukaista erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä (<18 vuotiaat)	1 600	1 800	1 800	1 800	1 859
SHL palvelutarpeen arviointien määrä perhe- ja sosiaalipalveluissa (lapset lkm) (<18 vuotiaat)	9 300	9 300	9 800	9 800	9 164
SHL palvelutarpeen arviointien määrä perhe- ja sosiaalipalveluissa (aikuiset) (lkm)	6 800	6 800	6 500	5 500	5 932
Terveysasemien lääkärin vastaanotto, käynti **	430 000	430 000	400 000	390 000	351 815
Terveysasemien lääkärin vastaanotto, muu asiointi**	270 000	270 000	280 000	300 000	329 411
Terveysaseman hoitajan vastaanotto, käynti**	400 000	400 000	390 000	380 000	359 018
Terveysaseman hoitajan vastaanotto, muu asiointi**	470 000	470 000	470 000	500 000	618 130
Hammashuolto, käynti	480 000	396 000	311 070	376 350	351 066
Hammashuolto, muu asiointi*	20 000	20 000	20 000	21 500	14 706
Psykiatrian avohoitokäynti***	175 000	175 000	120 000	139 000	152 686
Psykiatrian avohoito, muu asiointi****	70 000	70 000	155 000	127 000	121 686
Psykiatrian vuodeosastohoito-päivät	70 000	70 000	70 000	70 000	68 852
Polikliininen päihdehuolto, as.käynnit vuoden aikana	52 000	52 000	52 000	47 000	48 060
Korvaushoito, käynnit vuoden aikana	127 000	127 000	110 000	117 000	113 666
Päihdehuollon laitoshoido, hoitovuorokaudet yht.*****	24 000	24 000	23 000	23 000	22 481
Mielenterveysasiakkaiden asumispalvelut, vrk	710 000	764 368	764 000	764 000	770 751
Asunnottomien asumispalvelut, vrk	550 000	527 275	528 000	528 000	519 601
Somaattinen sairaanhoito, päättyneet hoitajaksot*****	13 300	13 150	12 700	12 450	11 948
lääkkäiden pitkäaikainen ympärivuorokautinen hoito (palveluasuminen ja laitosasuminen)*****	1 500 000	1 441 558	1 425 000	1 428 000	1 433 365
Kotihoito, käynti*****	3 100 000	3 200 000	3 340 000	3 470 000	3 296 068
Kotihoito, muu asiointi*****	410 000	320 000	360 000	370 000	395 318

*uusi tavoite

**terveysasemien lääkäreiden ja hoitajien talousarviosuoritteissa seurataan vain terveysasemien suoritteita, toimintakertomuksessa avosairaanhoidossa ei ole yksikkörajauksia, joten suoritteet sisältävät mm. työkyky- ja terveysneuvontakäyntejä, sisätautipoliklinikan haavavastaanottokäyntejä ja päihde- ja psykiatriapalvelujen Hietaniemen palvelukeskuksen käyntejä

22.2.2021

***psykiatrian käyntejä on 203 vähemmän kuin toimintakertomuksessa, joka johtuu siitä, että tilinpäätökseen suoritteet poimitaan kaupungin tilinpäätösaikataulun mukaisesti (12 kuukauden tilastopointa), kun taas toimintakertomuksessa käytetään 13 kuukauden tilastopointia, jolloin toimintakertomukseen tulee takautuvia suoritekirjauksia

****psykiatrian muu asiointi sisältää tilinpäätössuoritteissa hoitopuhelujen lisäksi myös sähköisen asioinnin (toimintakertomuksessa vain hoitopuhelut)

*****päihdehuollon laitoshoidon, hoitovuorokaudet ovat sosiaalihuoltolain mukaista toimintaa, toimintakertomuksessa päihdehuollon laitoshoidon on terveydenhuoltolain mukaista toimintaa, jota ei seurata talousarvion määrällisissä tavoitteissa

*****somaattinen sairaanhoito, päättyneet hoitajaksot, eivät sisällä päihdehoidon vuodeosastohoidon päättyneitä hoitajaksia kuten toimintakertomuksessa

*****vuoteen 2018 asti sisältänyt myös lyhytaikaisen hoidon ja vuonna 2019 seurattu erikseen laitoshoidon ja palveluasumisen vuorokausia

***** sisältää kotihoidon oman toiminnan, kuntouttavan arviointiyksikön ja kotihoidon lääkäripalvelujen käyntisuoritteet sekä osto- ja palvelusetelituotannon

***** sisältää kotihoidon oman tuotannon, kuntouttavan arviointiyksikön ja kotihoidon lääkäripalvelujen puhelut ja sähköisen asioinnin sekä kuvallisen etähoidon suoritteet

Vuoden 2020 määrällisten tavoitteiden toteutumiseen vaikutti monessa palvelussa Covid-19-pandemia. Covid-19-pandemian vuoksi osa toiminnoista oli suljettuna tai supistettuina ja henkilöstöä siirrettiin muun muassa epidemiologiseen toimintaan ja erillisiin Covid-19-yksiköihin ja toimintoihin. Terveysasemien lääkärikäynnit eivät toteutuneet suunnitellusti lääkärivajeen vuoksi. Terveysasemien lääkäreiden ja hoitajien muu asiointi kasvoi suunnitellusti sähköisten ja digitaalisten palvelujen lisääntyessä. Myös suun terveydenhuollon käynnit ja muu asiointi toteutuivat talousarviota pienempänä Covid-19-pandemian vuoksi, kun hammashoitolat olivat suljettuina.

Investointitalous

(1000 eur)	TA 2020	TP 2020	Ero TA	Ylitysoikeus 2020
Tietotekniikka-hankinnat	-8 250	-5 703	2 547	-1 501
Muut hankinnat	-7 700	-3 670	4 030	-2 000
Menot yhteensä	-15 950	-9 373	6 577	-3 501

Määrärahaa käytettiin 9,4 miljoonaa euroa. Käytettävissä oli yhteensä 19,4 miljoonaa euroa, joka koostui talousarvioon varatusta 15,9 miljoonasta eurosta ja edellisestä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyistä 3,5 miljoonan euron ylitysoikeudesta. Merkittävimpiä tietotekniikan investointeja ovat olleet työasema- ja muun laitekannan uusiminen sekä langattomien verkkojen parantaminen ja lisääminen Apotin vaatimukset huomioiden, sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmissä olevien vanhojen tietojen arkistointi KANTA-palveluun ja tietojen siirtäminen uuteen Apotti-

22.2.2021

järjestelmään. Merkittävimpiä muita hankintoja ovat olleet Haartmaninkatu1:n suun terveydenhuollon laitehankinnat sekä Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen, Kallion virastotalon monitilaympäristön, sekä muiden valmistuneiden tilahankkeiden irtokalustehankinnat.

Määrärahaa jäi käyttämättä 10,1 miljoonaa euroa. Määrärahaa jäi käyttämättä kalustehankintojen myöhästymisestä sekä tietotekniikkahankinnoissa kesken olevien hankkeiden toteutuksissa sekä Covid-19-pandemiasta johtuvista työasemien ja laitteiden viivästyneistä toimituksista. Kaupunginvaltuusto myönsi 17.2.2021 sosiaali- ja terveyslautakunnalle 9,4 milj. euron ylitysoikeuden vuoden 2021 talousarvioon sosiaali- ja terveystoimialan esityksen mukaisesti.